

Dienst Integratie Zemst en vzw AZIZ organiseerden op 28 mei 2017 een gespreksavond met Christophe Busch over *Samenleven in onzekere tijden*.

Chr. Busch is algemeen directeur van de Dossin Kazerne

(<https://www.kazenedossin.eu/NL/ContactPages/Organisatie/Directie>).

30 personen namen deel aan de avond. Ruim 10 personen lieten zich verontschuldigen.

De avond werd opgebouwd rond drie onderdelen:

- Vergelijking verleden en heden. Symptomen of patronen? Positief --negatief?
- Wat zijn de gevolgen van polarisering, radicalisering en extremisme?
- Actief burgerschap: wat kunnen we zelf doen?

Een poging tot samenvatting

- Er zijn gelijkenissen, maar je kan ze niet zomaar naast mekaar zetten. Dit zou ook de de aanpak van problemen en de dialoog bemoeilijken. De Dossin kazerne wijst daarom op de processen en patronen die mensen geleidelijk tot totalitair geweld doen evolueren.
- Statistisch leven we nu in de beste tijd ooit voor de menselijke soort. Geweld wordt beteugeld door rechtsstaat en internationaal strafrecht. Echter, ons veiligheidsgevoel wordt constant geprikkeld doordat we nu het geweld van heel de wereld zien.
- Terugkerende patronen nu/vroeger zijn gebruik van de massa als instrument; gebruik van angst om deelname aan geweld en vernietiging uit te lokken.
- Mechanismen verstaan betekent echter nog niet dat ze kunnen beheerst worden. Tijdige interventie wordt belemmerd door geopolitieke invloeden, zoals vroeger in Rwanda, Bosnië, nu Syrië, Jemen, Soedan ... Geweld en conflict zijn trouwens normale elementen van het leven. De grote uitdagingen voor de toekomst zijn overbevolking, oorlogen, watertekort, gevolgen van klimaatverandering, migratie.
- Wat media betreft zijn de tijden fundamenteel veranderd. In de jaren '30 van de 20^e E was de informatiestroom centraal gestuurd. Vanaf de jaren 90 werd deze decentraal. Sommige landen (China, Turkije, Rusland...) proberen controle en beheersing.
- De media en wie zoals de politici, gebruik maken van de media, spelen een grote rol. Het is dringend nodig om sensatiedrang en uitvergroting te corrigeren. Sommige media (vb journalist Rudi Vranckx), werken daaraan door niet alleen aandacht te trekken op geweld en vernietiging, maar ook op solidariteit en positieve verwerking.
- Hoe ingaan tegen het huidig terrorisme en extremisme?
Daesh (IS) maakt professioneel gebruik van alle vormen van media. Opletten dat beteugeling van terrorisme niet vervalt in verwerping van bevolkingsgroepen en personen, eerder onderzoeken door welke frustraties het extremisme wordt uitgelokt. Sommige politici zoals Bush (VS) en Hollande (Fr) reageren met het 'oorlogsmodel' en komen ermee weg. Andere zoals Stoltenberg (No) en Michel (B) kiezen voor het 'justitiemodel'. Zie ook Merkel (Dsl). Mede door het historisch bewustzijn van het naziverleden wordt daar meer koelbloedig en afstandelijk gereageerd op terroristische aanslagen. De uitspraak "wir schaffen dass" was moreel juist en getuigde van

staatsmanschap. De democratie heeft krachten, maar ook nadelen zoals politici die herkozen moeten worden en daarom rekening houden met extreme reacties.

- Er is politieke eensgezindheid dat Daesh vernietigd moet worden, maar dit zal zeker weer nieuwe problemen uitlokken. Deze worden beïnvloed door economische (wapenhandel, olie ...) en politieke belangen en door onvoorspelbare reacties. De wereld is een voortdurend lerend systeem, een eenvoudige kijk erop werkt niet.
- Voor burgers is beheersing van de polarisering zeer belangrijk. Polarising voedt radicalisering. Deze kan zowel links / anarchistisch zijn (Gr) als extreem rechts (nationalisme en identiteitsdiscussies tegen islam). Die polen groeien en in een zeer gevaarlijk proces vinden ze mekaar in aanvallen op het systeem (EU, rechtsstaat). Het systeem van natiestaten werkt immers remmend met traagheid en inefficiëntie. Veel mensen grijpen dit aan en stellen dat verandering alleen mogelijk is door eerst het systeem kapot te maken.
- Experts stellen het 'debatmodel' voor. Probeer te begrijpen hoe polarisatie werkt en hoe je deze ontmiijnt. Ga niet mee in de push /aandrijvende polen, want polariserende mensen schuiven niet op in hun mening.
 - Ga dus niet in discussie, maar kies de positie van het midden (zoals iman Khalid Benhadou)
 - Ga in dialoog door het onderwerp te veranderen en een zekere 'verbinding' uit te lokken. Bv met vragen als 'wat betekent veiligheid voor jou? Wat is voor jou de rol van religie? Wat betekent de hoofddoek voor jou?
 - Let op je tonaliteit, de wijze van praten heeft invloed. Beter bevragend praten
 - Versterk het sociaal weefsel in de samenleving. Voel je zelf medeverantwoordelijk voor democratie.
- "Wat je kan doen, ligt dichtbij jezelf" zegde Chr. Busch. Hij geeft voorbeelden van redding van Joden en kinderen in WOII: 50% Antwerpse Joden werden vernietigd, maar 50% werden gered door solidariteit van de bevolking, 10.000 kinderen werden in het Verenigd Koninkrijk naar vakantiekolonies en vervolgens naar gastgezinnen gebracht....

Grote bewegingen kan je niet tegenhouden. Maar dichtbij heb je wel invloed: maak contact, heb aandacht voor de ander, ook voor trauma's, biedt begeleiding aan.... Burgers kunnen ook slagkracht maken in lokale organisaties; ze kunnen netwerken met experts. Behoud de hoop.

Het was een avond zonder grote woorden, maar met hart en gesprek.

J. Goethals, 21-05-2017